

ihalede Ticari bir şirketin faaliyetlerini gerçekleştirebilmek için gereksinim duyduğu ihtiyaçlarını kendi kaynakları ile karşılaması gerekmektedir. Kurum tarafından mutat olarak bu bölgelere hizmet götürülmediği, söz konusu imalatların şirketin talebi üzerine ilk kez götürüldüğü ve şirketin bu bölgedeki faaliyeti sona erdiğinde söz konusu imalatların atıl kalacağı düşünüldüğünde; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli

kullanılmayarak kamu zararına sebebiyet verildiği görülmüştür

Kamu İdaresi Türü Belediyeler ve Bağlı İdarelerkararı yazdır
Yılı 2017

Dairesi 5

Karar No 408

İlam No 240

Tutanak Tarihi 17.12.2019

Kararın Konusu İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Bedelsiz imalat

..... tarih ve sayılı ilamın'üncü maddesi ile Kurum tarafından yerleşim bulunmayan ormanlık bir bölgede faaliyet gösteren "....." dizi setine bedelsiz olarak bir kısım imalatlar yapılması suretiyle TL kamu zararına sebebiyet verildiği hususunda; sorumluluk açısından işin bir kısmının yapımına tarih ve sayılı yazı ile "Olur" veren Genel Müdür Yardımcısı'ın da savunmasının alınarak ek rapor düzenlenmesinin temini için adet ödeme emri belgesi toplamı TL'lik işlemin hüküm dışı bırakılmasına oybirliğiyle karar verilmişti.

Bu defa, Kurum tarafından yerleşim bulunmayan ormanlık bir bölgede faaliyet gösteren "....." dizi setine bedelsiz olarak bir kısım imalatlar yapılması suretiyle kamu zararına sebebiyet verildiği hususunda, sorumluluk açısından işin bir kısmının yapımına "Olur" veren Genel Müdür Yardımcısı'ın savunması alınarak TL kamu zararına sebebiyet verildiği hususunda ek rapor düzenlendiği görüldüğünden 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 50'nci maddesi 3'üncü fıkrası gereğince hüküm dışı kararının kaldırılarak

konunun görüşülmesinin devamına karar verildi.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde;

"Mahallî idare: Yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareleri... ifade eder",

"Kamu Zararı" başlıklı 71'inci maddesinde ise;

"Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

...

Kamu zararının belirlenmesinde;

g) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması, esas alınır." hükümleri yer almaktadır.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Kuruluş" başlıklı 1'inci maddesinde;

"İstanbul Büyük Şehir Belediyesinin su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gereken her türlü tesisi kurmak, kurulu olanları devralmak ve bir elden işletmek üzere İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmuştur." denilmekte,

Aynı Kanun'un "Görev ve Yetkiler" başlıklı 2'nci maddesinde ise idarenin görev ve yetkilerinin; içme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yeraltı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması, kullanılmış sular ile yağış

sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması, bölge içindeki su kaynaklarının, deniz, göl, akarsu kıyılarının ve yeraltı sularının kirletilmesinin önlenmesi, su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevlerin yürütülmesi ile buna benzer diğer görev ve yetkilerinin olduğu ifade edilmektedir.

Kamu idarelerinin bütçelerinden harcama yapılabilmesi için söz konusu harcamaların mevzuata uygun olması ve mevzuatta bir dayanağının bulunması gerekmektedir. Aksi takdirde yapılan harcamalar kamu zararı oluşturacak, sorumluların hukuki ve mali sorumluluğu gündeme gelecektir.

2560 sayılı Kanun'dan su ve kanalizasyon idarelerinin kendi faaliyet alanlarında su ve kanalizasyon hizmetleri vermek ve bu hizmetler ile ilgili diğer iş ve işlemleri yapmak üzere teşkil edildiği, yatırımlarını kendi gelirleriyle finanse etmesi gereken kuruluşlar olduğu, piyasada ticari esaslara göre de hareket etmeleri gerektiği anlaşılmakla birlikte, Kanun'un "Tarife Tespit Esasları" başlıklı 23'üncü maddesinde de; "Bu tarifelerin tespitinde, yönetim ve işletme giderleri ile, amortismanları doğrudan gider yazılan (aktifleştirilmeyen) yenileme, ıslah ve tevsi masrafla ve bir kar oranı esas alınır" hükmüne yer verilerek söz konusu kuruluşların işletmecisi ticari kuruluşlar olarak tasarlandığı görülmektedir.

Sorumlular savunmalarında; dizi setine kuyu açılması talimatı gelmesi üzerine söz konusu işin makam oluruna bağlanmak suretiyle gerçekleştirildiğini, sorguya konu dizi setinin bulunduğu bölgenin kurumun hizmet sahası içinde yer aldığını, hizmet sahasının tamamında su ve atıksu hizmetlerinin yerine getirilmesinden'nin sorumlu olduğunu, bu hizmetler yerine getirilirken talep sahibinin kim olduğuna bakılmaksızın kârlılığın değil kamusal hizmetin yerine getirilmesinin önceliklendirildiğini, söz konusu imalatların'nin görev ve yetkileri arasında olan işler için yapıldığını, dizi setinin su talebinin şebeke hattı

yerine kuyu sondajı yapılarak karşılanmasına, atık suyun ise arıtma tesisi yerine fosseptik çukuru ile uzaklaştırılmasına teknik, maliyet ve yapım süreci değerlendirilmesinin yapılarak karar verildiğini, ilgili adresin su talebinin karşılanabileceği en yakın şebeke hattının yaklaşık olarak 1,5 km uzaklıkta olduğunu, su talebinin şebekeden karşılanması halinde imalat maliyetinin TL civarında olacağını ancak söz konusu imalatın TL'ye yaptırılarak yatırım maliyetinin TL daha düşük bedelle gerçekleştirildiğini, ayrıca kurumun şebeke hattı ile film seti arasındaki güzergâhta yapılacak imalatların 6381 sayılı Orman Kanunu gereğince izinlere tabi olduğunu, bu izinlerin alınmasının süreci uzatabileceğini ve su kuyusu açılması ile talebin daha düşük maliyet ve sürede karşılanabileceğinin değerlendirildiğini, ifade etmişler ise de, sorgu konusu yapılan husus söz konusu imalatları yapmanın'nin görevi olup olmadığına ve görev alanında bulunup bulunmadığına ilişkin değil, yapılan imalatların kamusal ihtiyaçtan kaynaklanmayan, özel bir şirketin ihtiyacının giderilmesine yönelik olarak yapılması hususu olup kurum tarafından mutad olarak bu bölgelere hizmet götürülmediği için imalatların atıl kalacağı üzerine sorgu konusu yapılmıştır.

Dosya kapsamındaki belgelerin incelenmesi neticesinde "....." dizi projesinin mevkiinde bulunan dizi setinin ihtiyaçları için yapımcı şirket tarafından kuruma başvuru yapıldığı, bu başvurular neticesinde kurum tarafından sözü edilen dizi setine fosseptik çukur imalatı, atık su kanal imalatı ile kuyu sondaj imalatı yapıldığı, söz konusu imalatın kamusal bir ihtiyaçtan ileri gelmediği, özel bir şirketin mahalli müşterek sayılamayacak ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik gerçekleştirildiği, ayrıca kurumun söz konusu bölgeye yaptığı imalatlardan fosseptik imalatını mutad olarak yapmadığı, yani söz konusu imalatın yalnızca dizi özel olarak gerçekleştirildiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak ticari bir şirketin, faaliyetlerini

gerçekleştirebilmek için gereksinim duyduğu ihtiyaçlarını kendi kaynakları ile karşılaması gerekmektedir. Kurum tarafından mutat olarak bu bölgelere hizmet götürülmediği, söz konusu imalatların şirketin talebi üzerine ilk kez götürüldüğü ve şirketin bu bölgedeki faaliyeti sona erdiğinde söz konusu imalatların atıl kalacağı düşünüldüğünde; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmayarak kamu zararına sebebiyet verildiği görülmüştür.

Bu itibarla, Kurum tarafından yerleşim bulunmayan ormanlık bir bölgede faaliyet gösteren "....." dizi setine bedelsiz olarak bir kısım imalatlar yapılması sonucu oluşan TL kamu zararının;

..... TL'sinin Harcama Yetkilisi, Gerçekleştirme Görevlisi ve söz konusu harcamaya "OLUR" veren Diğer Sorumlu 'a,

..... TL'sinin Harcama Yetkilisi ve Gerçekleştirme Görevlisi 'e,

..... TL'sinin Harcama Yetkilisi ve Gerçekleştirme Görevlisi 'a,

Müştereken ve müteselsilen, 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53'üncü maddesi gereği işleyecek faizleri ile ödettirilmesine,

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 55'inci maddesi uyarınca işbu ilamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oybirliğiyle,

karar verilmiştir.